

Cussegl da vischnaunca 33-2013/2016
Seduta dils 19 d'uoost 2016

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 19 d'uoost 2016, allas 20¹⁵- 22¹⁵
el center d'intervenziun Sursassiala a Cuoz

Presidi: Livio Zanetti

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Christoph Berger
Armin Berther
Adrian Bigliel
Adrian Deflorin
Edgar Durschei
Rita Huonder-Tenner
Wendelin Jacomet	Jordana Lozza-Desax
Armin Manetsch
Flavio Murer
Adrian Pally
Alfred Spescha
Rico Tuor
Livio Zanetti
b) Suprastonza
communala	Francestg Cajacob
Madlen Deflorin-Spescha	Iso Mazzetta
Roger Tuor
c) Perstgisas	Cecilia Maissen-Desax	
d) Hosps	11	

"Pil solit sun jeu en quei local, sch'ei dat in alarm da pumpiers, sche persunas drovan urgentamein nies agid ni tier exerchezis. Questa sera essan nus, el rom da nossa seduta extramuros, sin viseta cheu tiels pumpiers Sursassiala. Nus essan vegni informai davart las maschinas novas ed havein giu la pussevividad da s'informar persunalmein. Jeu engraziel al cumandant Gion Tenner e sia equipa per la promptadad da dar a nus albiert per nossa seduta e per la demonstraiziun. Cordial engraziament.

Jeu less denton era puntuar con impurtonts ch'il survetsch da pumpiers insumma ei. Las vischnauncas da Medel, Mustér e Tujetsch han il cletg da posseder ina organisaziun cun bunamein 100 persunas, promptas 24 uras a di da survir e gidar la populaziun e tut sut il codex "Gott zur Ehr, dem Nächsten zur Wehr". Mintga giuvna e giuven che s'engascha activ e che s'annunzia al survetsch da pumpiers mereta in grond respect per sia promptadad da s'engaschar per la publicitad a favur da nossa segirtad.

Bunas novitads ein vegnidas comunicadas dalla cumissiun preparatoria per las elecziuns communalas vegnentas. Els han saviu comunicar treis candidats per la suprastonza communal. Jeu sperel medemamein ch'ils posts vacants pil cussegl da vischnaunca sappien vegnir occupai per che la populaziun hagi aschia la pussevividad d'eleger lur candidats ord ina gliesta cumpleina. Era cheu fussi giavischeivel, che dapli giuvnas e giuvens s'engaschassen per la politica communal. Alla fin san els aschia contribuir vid la formaziun digl avegnir da Mustér. Nies e lur avegnir.

In grond engraziament admittel jeu als organisaturs dil campinadi da parasguladers Disentis Open. Sur 100 pilots e lur famiglias, ord varga 20 naziuns, ein stai hosps a Mustér. Era quei eveniment gida a derasar e far enconuscent nossa vischnaunca.

Duront il meins da fenadur ha nossa vischnaunca survegniu la nova che la regenza grischuna lubeschi mo ina enzonaziun parziala dalla zona da mistregn preveda a Pignola e Marias. Quella decisiun blochescha in ulterior svilup da nossas fatschentas. Jeu sperel fermamein che nossa suprastonza sappi perschader e contrahar cun success cun ils pertuccai. Plinavon spetgel jeu ch'ella vegni da perschader la regenza grischuna davart la necessitad da quella surfatscha da mistregn.

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca han ils suandonts vischins bandunau il terreste. Cun in bien patratg lein nus seregurdar da:
Pader Baseli Drack dalla Claustra da Mustér, naschius ils 18 d'october 1920, morts ils 15 da zercladur 2016; Bonavitus Schnoz-Manetsch da Cons, naschius ils 24 da schaner 1937, morts ils 15 da fenadur 2016; Eugen Gähwiler suenter cuorta dimora a Funs, naschius ils 22 da fenadur 1953, morts ils 20 da fenadur 2016; Maria Langini da Raveras, naschida ils 12 da settember 1919, morta ils 6 d'uost 2016. Ils defuncts ruaussien en pasch.

Grond plascher hai jeu da comunicar dapi nossa davosa seduta dil cussegl da vischnaunca sis naschientschas; Margarida Carvalho Azevedo da Vitg, naschida ils 27 da matg 2016, feglia da Marisa Figueiredo Carvalho ed Antonio Fernando Da Silva Azevedo; Eliano Sabbadini da Raveras, naschius ils 12 da zercladur 2016, feagl da Fabiana e Martino Sabbadini-Bass; Dinis Jorge Faria da Vitg, naschius ils 2 da fenadur 2016, feagl da Maria Armada Estevinha Jorge Faria e Fernando José Moreira Faria; Livio Vögtli d'Acletta, naschius ils 10 da fenadur 2016, feagl da Seraina ed Alexander Vögtli-Giger; Selina Bucheli da Segnas, naschida ils 18 da fenadur 2016, feglia da Silvia e Guido Bucheli-Caduff; Jana Cajacob da Segnas, naschida ils 27 da fenadur 2016, feglia da Darinka e Curdin Cajacob-Steger.

Cordial beinvegni ed als loschs geniturs nossa cordiala gratulaziun.

Cunquei arvel jeu la 33avla seduta dil cussegl da vischnaunca."

Tractandas:

1. Protocol 32-2013/2016
2. Rempar Val Aletta e correctura dalla via cantunala: Presentaziun dil project
3. Center da sport e cultura: Presentaziun dil concept
4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 33-2013/2016
Seduta dils 19 d'uoost 2016

1. Protocol 32-2013/2016

Protocol nr. 32-2013/2016

Il protocol ei vegnius tarmess tier per posiziun. Enteifer ils 5 dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns.

Il protocol nr. 32-2013/2016 dalla seduta dils 10 da zercladur 2016 vegn approbaus senza midadas.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

2. Rempar Val Acletta e correctura dalla via cantunala: Presentaziun dil project

Suprastonza communal

Gerau Iso Mazzetta presenta il project en num dalla suprastonza communal cun agid d'ina presentaziun electronica.

Basa da partenza dil studi e dil project da publicaziun per in rempar ella Val Acletta fuorma la nova carta da prighel. La carta da prighel ei vegnida surluvrada tenor incarica dalla Confederaziun a basa dallas malauras che han tuccau la Svizra la stad igl onn 2005 (Brienz ella Surselva Bernesa, Claustra en Portenza etc. ...). En consequenza da quellas malauras han las cartas da prighel stuiu vegnir giudicadas buca mo tenor prighels da neiv e lavinas, mobein era concernent auas grondas e bovas.

La situaziun digl uor sin l'altezia dalla staziun da val dallas pendicularas a Sontga Catrina ei buca buna. Differentamein han giu liug cheu ils davos onns contractivas denter la vischnaunca, las pendicularas ed ils uffecis cantunals. Plinavon han ils vischins da Funs e Sontga Catrina che cunfineschan cugl uor differentamein fatg attents sin l'aua che penetrescha sin lur terren, resp. sin terren che vegn lavaus sutora.

Il project ei partius en 5 objects:

Igl object 1 secumpona d'in rempar da retensiun e da dosar. L'aua duei vegnir dosada aschia, che l'aua da plievias en la dimensiun d'entochen 30 onns vegn buca retenida. Denton eis ei previu da retener dimensiuns pli grondas. Ils models da calculaziun che vegnan duvrai dils biros da planisaziun specialisai quantan ch'ina malaura extrema sappi muentar ella Val Acletta material en la dimensiun da tochen 9'000 m³. Per saver reducir las surfatschas en las zonas da prighel a Funs e Sontga Catrina ei la construcziun dil rempar da retensiun indispensabla.

Igl object 2 ei partius en dus rempars da deviazion che duein proteger la staziun da val dallas pendicularas – gia oz pretenda quella situaziun atenziun speciala davart ils organs d'intervenziun a caschun da grondas ni intensivias malauras.

Sin l'altezia dalla staziun da val secatta a Sontga Catrina igl object 3. Cheu eis ei necessari da sanar e slargar il rempar da deviazion. Quei rempar ei en in schliet stan. La sanaziun da quei rempar stat dapi in temps sin rucca e sto succeder independentamein dalla situaziun da prighel definida ella carta da prighel revedida.

Naven dalla staziun da val entochen alla punt dil stradun digl Alpsu vegn il rempar da deviazion dalla vart seniastra sanaus ed alzaus. Las mesiras da sanaziun ein necessarias per prevegnir ad ulteriurs donns sin il terren cunfinont. Muort las pretensiuns en connex cun la carta da prighel sto quei rempar vegnir alzaus.

Las mesiras previdas en connex cun la construcziun nova resp. il slargament digl ual pretendan che las treis punts che meinan actualmein a Sontga Catrina sur igl Ual d'Acletta stoppien vegnir remplazzadas. Las duas punts sper la staziun da val vegnan remplazzadas entras ina punt. Medemamein sto la punt a Sontga Catrina muort l'altezia vegnir dislocada.

Igl inschignier ha calculau per quellas lavurs cuosts da frs. 4'492'878.--. Actualmein ei la suprastanza communal vidlunder da sclarir cul cantun davart in agid per la finanziaziun da quei project. A vesta che quellas cefras ein aunc buca enconuschentas, ha la suprastanza communal mo vuliu orientar davart il project. La damonda vegn suttamessa il termin il pli spert pusseivel al cussegl da vischnaunca per tractaziun.

Ulteriuramein vegn actualmein luvrau vid ina correctura dalla Via Acletta. La lingua currigida duei survir al detretschament dils differents interess a Sontga Catrina; Ils basegns en connex cul rempar, meglierar la segirtad da traffic en connex cul resort che vegn construius da niev ed ina migliur concernent il diever dils parcadis per las pendicularas che vegnessen construi concentradamein d'ina vart dalla Via Acletta. Ils documents e plans ch'ei stai a disposiziun per la presentaziun dil project vegnan mess a disposiziun electronicamein sin la pagina d'internet dil cussegl da vischnaunca.

Sper la preparaziun dil project rempar Val Acletta ha il biro d'inschignier preparau ina carta da prighel provisoriala che dat ina survesta co la situaziun se presenta suenter che las mesiras previdas tenor project ein realisadas. Tut en tut muntan ils cuosts per la realisaziun dil rempar Val Acletta e la correctura dalla via a 5,5 milliuns francs.

Discussiun

Cussegl da vischnaunca

Eis ei buca pusseivel da sfundrar il letg digl ual per prevegnir ch'ils rempars da deviazion stoppien vegnir alzai? Co se presenta la situaziun concernent termins da realisaziun? Han las pendicularas gia mess en mira ina contribuziun en connex cun la realisaziun da quels projects? En tgei fuorma separticipescha il cantun vid la finanziaziun?

Suprastanza communal

Davart dil cantun ei aunc buca enconuschent cun tgei contribuziuns che la vischnaunca sa quintar. Actualmein ein ils departaments da construcziun, traffic e selvicultura cugl uffeci da construcziun bassa sco era il departament per economia e fatgs socials cugl uffeci per economia e turissem involvai. Ils 13 da settember ei previu ina seduta per discussiunar las pusseivladads da susteniment davart dil cantun. Il fatg che differentas damondas davart la finanziaziun ein aunc buca sclaridas ei era quel, che la suprastanza communal ha tractandau quella fatschenta mo sco informaziun e buca per tractaziun.

Il letg digl ual astga buca vegnir sfundraus, quei per motivs che las prescripziuns legalas lubeschan buca ei, denton era ord motivs statics. Cun sfundrar il letg digl ual vegn il fundament static da quel tangaus ed il prighel ch'ins caschuni cheutras pli gronds donns ei memia gronds. Aschinavon ch'il project sa vegnir realisau sco presentau questa sera, ei vegniu mess en mira davart dallas pendicularas ina contribuziun da frs. 1'000'000.--.

Omidus projects ein vegni suttamess al cantun. Il project pil rempar ei preparaus aschia, che la procedura ufficiala d'exposiziun sa vegnir instradada immediatamein. Actualmein ein ins vid rimnar las informaziuns supplementaras pil messadi al cussegl da vischnaunca. Prevedentamein era ei previu da suttametter il project ils 25 da settember alla votaziun dil pievel. A vesta dallas damondas ch'ei aunc da sclarir, duei la fatschenta vegnir suttamessa sil pli tard ils 27 da november 2016 al suveran per decisiun.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

3. Center da sport e cultura: Presentaziun dil concept

Suprastonza communal

Gerau Roger Tuor presenta la fatschenta en num dalla suprastonza cun agid d'ina presentaziun electronica. Era quella documentaziun stat a disposiziun al cussegl da vischnaunca sin sia pagina d'internet.

La suprastonza communal ha giu surdau l'incarica d'intercurir la substanza dil baghetg. Ils resultats da quellas retschercas ein avon maun en dus rapports sco era in rapport supplementar davart il fisicher da construcziun. Plinavon ha la cumissiun da menaschi dil CSC giu dau l'incarica da sclarir pusseivladads per nezegiar il spazi liber ch'ei sedaus entras la dislocaziun dil menaschi tecnic e dils pumpiers. Cheu ei ina documentaziun davart las pusseivladads avon maun.

Sin fundament da quellas enconuschientschas ha la suprastonza communal contactau il cantun per sclarir pusseivladads per in sustegn finanziar cantunal. Igl uffeci per economia e turissem ha mess en mira pusseivladads per ina participaziun sut la cundiziun che la vischnaunca laschi sclarir las pusseivladads davart il diever dil CSC resp. tgei damondas existan davart la clientella. Suenten ch'il cantun haveva giu mess en mira ina contribuziun finanziaria da sia vart, ha la vischnaunca la finala stuiu finanziar persula il studi. L'incarica per sclarir la damonda davart la purschida ed ils basegns dalla clientella ei vegnida surdada al biro Erlebnisplan da Lucerna. La lavur dil biro cun ils collaboraturs d'Erlebnisplan Matthias Imdorf (meinafatschenta), Laura Scherrer e Philipp Berweger ed ei vegnida accumpignada d'ina gruppa da lavur alla quala suandontas personas han fatg part: Antonino DiBella, Edgar Durschei, Otti Flepp, Andri Hendry, Ervin Maissen, Fabian Manetsch, Heidi Meier, Alexi Monn, Hans Möckli, Alfons Quinter, Herbert Schmelzer, Stefan Schwenke, Giancarlo Tuor e Roger Tuor. Il rapport final ch'ei sedaus ordlunder datescha da miez fenadur 2016.

Il rapport dat ina buna survesta davart cumbinar las purschidas actualas dil CSC sco era co slargiar quellas cun cumbinar ellas cun las purschidas avon maun, resp. tgei mesiras ein necessarias entras novas construcziuns ni midadas constructivas.

Alla fin dalla seduta vegn il rapport dil biro Erlebnisplan repartius als commembers dil cussegl da vischnaunca.

Discussiun

Cussegl da vischnaunca

La survesta davart las preparativas entras la suprastonza communal e la cumissiun da menaschi dattan ina buna basa per saver cuntinuar cun la projectaziun. Eis ei pusseivel ch'il project sa aunc vegnir suttamess quest atun al cussegl da vischnaunca?

Suprastonza communal

Per saver suttametter quest atun in project al cussegl da vischnaunca para il temps dad esser empau cuorts. La documentaziun duei denton survir alla cumissiun da menaschi nova per cuntinuar igl onn proxim cun la lavur. Dils commembers dalla cumissiun vegnan aunc dus a star a disposiziun. Denton vegn ei ad esser pusseivel da far certas preparativas per che la cumissiun sappi cuntinuar sia lavur.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 33-2013/2016
Seduta dils 19 d'uoost 2016

4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Suprastonza communal

Cusseglie Wendelin Jacomet ha inoltrau pliras damondas en connex cun la decisiun dalla Regenza a caschun dall'approbaziun dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala en connex cun la zona da mistregn a Pignola/Marias.

A vesta che la suprastonza communal ei actualme in vidlunder da sclarir pliras damondas ei ella secunvegnida cun cusseglier Wendelin Jacomet da rispunder sias damondas a caschun d'ina dallas proximas sedutas dil cussegl.

Encunter las usanzas dil protocol (art. 6 dil regulativ da fatschentas) giavischa cusseglier Wendelin Jacomet che sias damondas vegnien publicadas el protocol. Il president communal dat suatientscha a quei giavisch.

- Tgei mesiras ha la suprastonza communal priu sunter quella decisiun dalla regenza?
- Co han las interpresas Casatec SA da Mustér, Levy SA da Mustér e Giger SA da Sedrun reagau sunter quella decisiun dalla regenza?
- Con ditg cuoza il contract denter la vischnaunca da Mustér e l'interpresa Berther SA?
- Tgei cundiziuns ein vegnidas fatgas da gliez temps en quei contract cull'interpresa Berther SA?
- Havess la vischnaunca la pusseivladad da cumprar anavos il terren da quell'interpresa?
- Tgei succeda sche quei terren vegn puspei exzonus?
- Da quei mument vegness la regenza ad inzonar il terren a Pignola/Marias?

President dil cussegl da vischnaunca

La proxima seduta dil cussegl da vischnaunca ha liug mardis, ils 25 d'october 2016.

Il president reparta ulteriurame in l'invitaziun all'excursiun dil cussegl da vischnaunca pils 29 d'october 2016 ed envida ils presents ad in sempel refrestg el local da pumpiers.

Pendenzas

Fatschenta/Sparta	Termin	Responsabel	Remarcas
Informaziun dalla populaziun davart la politica da tgira	Ils 24 d'avrel 2015	Geraua Cecilia Maissen	

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 4 da settember 2016

G:\Uffeci baghegiar\Cussegl da vischnaunca\Cussegl da vischnaunca 2013_16\Protocols\Cus0016_33.docx